

ПРИВРЕМЕН ЗАКОН ЗА НАРОДНИТЕ
ГОРСКИ ЧЕТИ ЗА 1867 Лто

Върховното народно българско гражданско началство, което се състои за тая година от седем лица: от председателя, подпредседателя и от пет върховни съветника, в събранието си, подир едно дълго и зряло размишление, решава и издава следний закон:

1-о. Народните горски чети имат да се предвождат и управляват всяка една от предводителя подимято войвода и от одного знамянохца (байрактаря), който ще бди под заповестта на войводата.

2-о. Войводите ще се делят на три стъпена, т.е. тии ще бъдат първостъпенни, второстъпенни и третостъпенни; тъй също и знамянохците им.

3-о. Първостъпенните и второстъпенните войводи щат ся назначава от Върховното народно началство, а третостъпенните, както и знамянохците щат ся назначава от главнога войвода, кому под управлението щат ся подложени сичките чети, които щат ся отпрати за 1867 г. в Стара планина и другаде, додето борави неговата власт.

4-о. Всяк първостъпен и второстъпен войвода е длъжен да събере и състави своята дружина, кату ги закълне и им предложи следните святи обязанности:

— Който има желание да постъпи доброволно в народните горски чети, трябва да ся с клетва откажи: 1-о от пиянство; 2-о от лъжа; 3-о от кражба между дружината; 4-о от курварство; 5-о да бди на сичко послушлив на войводата и на знамянохца си; 6-о да не причини никакво си несъгласие чрез раздорни клюки и клевети между дружината; 7-о да не можи

на никакъв начин да ся отдели от четата, додето не ги разпусни войводата; 8-о да ся задоволи на оная заплата, която ще намери за добро да му даде войводата.

Който приемни сичката тия условия и ся обвържи с прописаната клетва за пълното им съхранение, само той можи да бди приемнат в народните чети; иначе никой никак не щя ся приема. Ако ли же някой си приемни с клетва тия обязанности и ся съпричисли в народните горски чети, а отпосле престъпи една само от тия святи обязанности, в такав случай войводата ведно със знамянохца имат пълна власт да го накажат тутакси със смърт, кату го обличат и докажат пред сичката дружина. Ако ли той, подир престъплението си, успее да отбегни ненаказан от войводата и от знамянохца си, и тогава войводата, чрез средствата, които разполага, длъжен е да изяви тутакси на другите чети, които са длъжни да употребят общо сичките възможни средства, да го накажат смъртия. Ако ли же и от тях сичките отбегни ненаказан, тогава остава тая грижа на Върховното народно началство да изпълни святая си длъжност.

5-о. Всяк войвода е длъжен да има списак рядовен на четата, която предвожда, т.е. месторождението му, истиното му имя и презимя, възраста му, женен ли е или не, както и сичките чърти на личността му.

6-о. Ни един инородец и иноверец не ще ся приема, под никакъв начин, в народните български горски чети за тая година.

7-о. Първостепенните войводи имат власт и право да съставят нови чети в горите и да им назначават войводи третостепеннаго чина, кату ги подложат под прописаната клетва и под настоящему закону.

8-о. Сичките войводи са длъжни да следоват направленията и наставленията, които ще им дава главний войвода, кому под главното управление сички тии ще бъдат.

9-о. Върховнаго народно началство ще обуръжи сичките чети и ще им набави сичките нужни потребности за похода им, както ще им улесни хода и минуваньето за в Стара планина и обратно. При том ще ся старан и грижи за тяхното безопасно зимовище.

10-о. Която друга чета българи би ся появила в Стара планина, ако тя не покажи знака и лузинката, която ще ся раздаде на народните горски чети от главнога войвода, и ако тая друга чета не приемни да ся подложи под настоящий за-

кон, всяка от народните горски чети е длъжна да я удари, а турските чети въобще ся удрят и разбиват до изстребление.

11-о. Войводите имат пълна власт да казнят смъртия всяко предателско престъпление, било сторено от дружината на горските народни чети, било въобще от кого и да е друго българина.

12-о. Главний войвода е длъжен да държи непрекъснати преписки с Върховното народно началство и да дава отчет на сичките си движения и дела в похода си, както и във време потреби и нужди да изпроважда незабавно нарочно човеци, чрез средствата, които он, по особните наставления, разполага.

13-о. В случай смърти (не дай боже!) главнаго войводи, второстъпенний първи войвода ще постъпи на негово място и ще следва същия ход на делата, които е следовал он. На място же второстъпеннаго войвода ще постъпи знамяносеца бившаго главнаго войвода, а знамяносеца второстъпеннаго войвода, ще бѣди знамяносец главнаго войвода. Ако ли ся прилучи смърт второстъпенному войводу, тогава главний войвода ще постави на неговомясто своего знамянохца, а знамянохца всоростъпеннаго войводи ще постави себе знамянохца. На негово жя място ще наряди най-достойнаго момка от между дружината. Ако ли ся прилучи смърт третостъпенний войвода, както има власт из ново да ги съставят и назначават, тъй и в такъв случай ще имат същата власт. Но в такъв случай прописаната клетва трябва да ся подновява.

14-о. Никой войвода не може да ся върни назад, доде ся не срещни с главний войвода и доде ся не споразумеят с него за обратното минуванье.

15-о. Сичките войводи са длъжни до първий позив главнаго войвода да притичат незабавно на онова средоточие, дето ги он призове. Ако ли някой си не послуша тойзи позив и не дойди тутакси тамо, таковий ще ся сматра за народен предател и ще ся казни смъртия.

16-о. Ако някой си от дружината дигни ръка против войводата, или против знамянохца, или против и кого да е от четата, сички съгласно са длъжни да го накажат тутакси смъртия.

С М Ъ Р Т Н А К Л Е Т В А

Обрядът на смъртната клетва, с която ще ся кълнат постъпвающите в народните горски чети момци, е следнии: Ще ся поставя един стол или друго извишено нещо, споряд мястото и времето, кам изток слънца, пред кого ще ся изправи бъдущий да ся кълне, гледающ кам изток. На стола ще ся полага от дясна страна кръст, а от лява — свято е благовестуване (евангелие). От дясна же и от лява стръна кълнающаго ся ще стоят двама войводи или двама знамянохци, или двама избрани момци от дружината с голи ножеве, склучени над глава му. Дясна му ръка ще бѣди положена на кръста, а лявая му — на свято е благовестуване; а едно третьо лице, стоящо пред него, ще чѣте велегласно клетвата и кълняющий ще я изговаря по реч:

— Заклевам ся днес пред бога на чѣстний кръст и на святаго благовестуване, чи ща удържа сичките святи обвязаности, които ми ся съобщиха и четоха в закона. Светлото слънце нека ми бѣди свидетел, а храбрите юнаци с острите си ножеве да бѣдат мой казнители в моето престъпление.

Кату ся изпълни тойзи обряд, заклевший ся ще ся прикрѣсти три пъти и ще целуни чѣстний кръст, свято е благовестуване, а свидетелите на клетвата му ща го поздравят братски и щат го причисли в народните горски чети.

1867, Голям сечко, 1.